

روحانی در گذشت محمدعلی کشاورز را تسلیت گفت

ایسنا: رئیس‌جمهوری در پیامی درگذشت مرحوم استاد محمدعلی کشاورز را تسلیت گفت. در پیام حسن روحانی آمده است:

انا لله و انا الیه راجعون

درگذشت هنرمند نام‌آشنا و چهره فرهیخته فرهنگ و هنر کشورمان، مرحوم استاد محمدعلی کشاورز...

صفحه ۲

سه‌شنبه ۲۷ خرداد ۱۳۹۹ - ۲۴ شوال ۱۴۴۱ - ۱۶ ژوئن ۲۰۲۰

تیترا

پالیزدار در گفت‌وگو با «شرق»:

سندی درباره تخلف وزیر و معاونانش نداریم

صفحه ۸

پروانه سلحشوری:

پای حرف‌هایم ایستاده‌ام

صفحه ۲

چشم‌امید ایران به سردار

بانامه شبیه‌کناره‌گیری ۷تیم باشگاهی رقم خورد؛ لیک برتر روی هوا؟

صفحه ۱۴

غارت کودکی در بازار ۳هزارمیلیاردی زباله

صفحه ۱۲

گفت‌وگو با دستیار و برنامه‌ریز زنده‌یاد «حاتمی»

نقش متفاوت شعبان استخوانی

صفحه ۱۰

قاضی مسعودی‌مقام:

بانک مرکزی هم متهم است

صفحه ۴

حرف اول

در محضر صادق

محمدجواد لسانی

چه کاری، در چه زمانی اولویت دارد؟ به‌طور معمول، این پرسشی است که آدمی از خود در زندگی دارد و در هر موقعیتی تلاش می‌کند جنس زمان را

خوب بشناسد تا به فراخور آن اقدام کند. از میان انتخاب‌هایش، بهترین را برگزیند تا پس از گذر آن رویداد، دچار پشیمانی از انتخاب مسیر نشود. انسان گاهی به خودش یا بزرگان خانواده و خویشان روی می‌کند تا مسئله‌اش را با یک رایزنی عاقلانه به نیرومندی حل کند. اما گاهی هم پی می‌برد که مرجعی بالاتر از طایفه و فامیل هم می‌تواند جواب‌گوی او باشد، پس سراغ آن الگو هم می‌رود. مرجع فکری هر اجتماعی با اجتماع دیگر متفاوت است؛ در جامعه دینی، شاید نیکوترین تصمیم آن باشد که در کنار خرد شخصی به سیره پیشوایان بزرگ تکیه‌سته شود. یافتن اینکه آنان در زمانه خویش چه کردند، خیلی هم سخت نیست. فرایند معجزه‌گون انفجار اطلاعات در عصر جدید توانسته داده‌های سودمند از پس گذشته دور به بشر امروزی عطا کند که در پیج‌وخم تاریخ تمدن خود سرگردان نمانند. رهبران فکری، در برابر هر حادثه‌ای که پیش روی ایشان قرار می‌گرفت، تصمیم‌هایی می‌گرفتند که امروزه آنها بسیار ارزشمند و درس‌آموز تلقی می‌شوند، ارزش‌هایی ویژه و انسانی که پیشوایان صادق، بر آن پای می‌فشردند. در این میان خوب است عملکرد مؤمنانه یکی از استوانه‌های رخشان علم و تقوا در صدر اسلام واکاوی شود. شیوایی که در برابر هر موجی از بحران، بسیار عالمانه برخورد می‌کند تا درس نجات انسان را به عصرهای پس از خود به شیوایی تمام آموزش دهد؛ او را رئیس مذهب جعفری خطاب کرده‌اند. نام آن حضرت، «جعفر» و مشهورترین کنیه او «ابو عبدالله» است و مشهورترین لقبش «صادق» است. آن ستاره نورانی علم و فضیلت در هفدهم ربیع‌الاول سال ۸۳ هجری قمری در شهر مدینه به این دنیا خاکی پا می‌نهد. پدر گرامی‌اش «امام باقر (ع)» و مادرش «ام فروه» دختر قاسم بن محمد بن ابوبکر است که آن بزرگمرد فضیلت دربارۀ او فرمود «مادرم از زنان بایمان، پرهیزکار و نیکوکردار بود و خداوند نیکوکاران را دوست دارد». ابوعبدالله جعفر بن محمد (ع)، در ۳۱سالگی مسئولیت خطیر هدایت فکری جامعه را می‌پذیرد. امامت او هم‌زمان با سال‌های پایانی سلسله بنی‌امیه و سال‌های آغازین حکومت بنی‌عباس است.

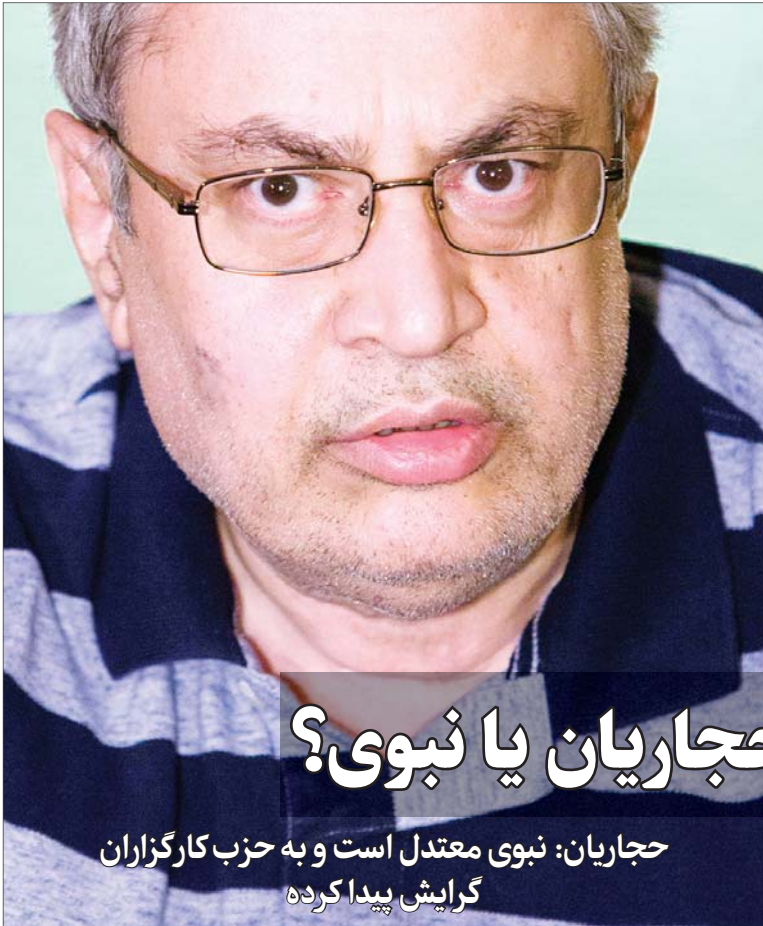
ادامه در صفحه ۲

استقبال برائت‌پیشگان از رئیس دولت نهم

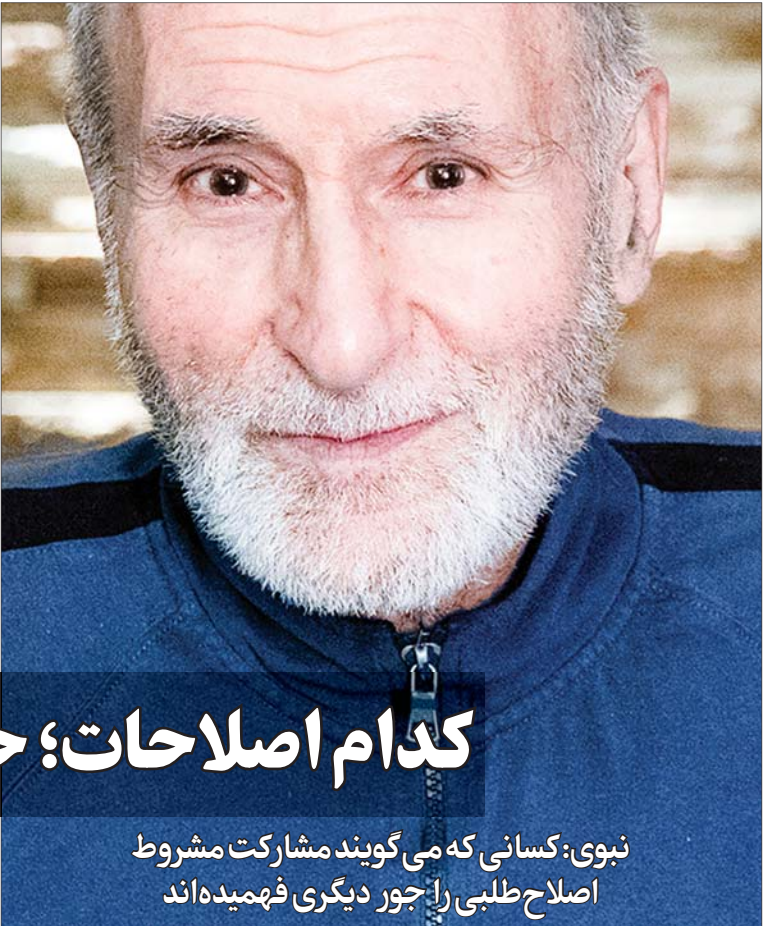
فرش قرمز برای بازگشت احمدی‌نژاد!

صفحه ۲

جاریان: نبوی معتدل است و به حزب‌کارگزاران گرایش پیدا کرده

صفحه ۳

نبوی: کسانی که می‌گویند مشارکت مشروط اصلاح‌طلبی را جور دیگری فهمیده‌اند

صفحه ۳

یادداشت

لزوم برخورد حقوقی و اقتصادی با بحران مسکن

نعمت احمدی حقوق‌دان

شد؟ اجاره عمری به درازنای مالکیت دارد. از آن روزی که بشر توانست مازاد بر احتیاج خود بر اموال تسلط پیدا کند، در واقع قادر شد بر هم‌نوع خود از این باب که دارای تمکن بیشتری است، سلطه پیدا کند. هرچند اجاره مسکن در تاریخی مؤخرتر از دیگر روابط اجتماعی بر زندگی مردم حاکم شد و در گذشته چند نسل از یک خانواده در خانه‌ای که همه را دور هم جمع می‌کرد، زندگی می‌کردند، روابط اجتماعی است که مستاجر شده و درست صد برابر پولی را که پیش خریداری کردم و تاکنون ساکن هستم، یک سالی است که مستاجر شده و درست صد برابر پولی را که ۴۰ سال پیش برای خرید پرداخت کردم، به‌عنوان ودیعه! به صاحب ملک پرداخت کرده و ماهی هفت میلیون تومان هم اجاره می‌پردازد، مالک ۱۱ میلیون تومان اجاره ماهانه و مبلغی هم برای اضافه‌کردن به بیعانه پیشنهاد داده است، مبلغ اضافه را ممکن است تهیه کنند، اما اضافه‌شدن چهار میلیون تومان به اجاره ماهانه را نمی‌توانند بپردازند و مدتی است دنبال مسکن دیگری می‌گردند و چون جای مناسبی پیدا نکرده‌اند، می‌گفت به اجبار با تبدیل ماشین، مبلغ ودیعه را تأمین خواهیم کرد و می‌ماند ماهی چهار میلیون تومان اجاره اضافه که از تیرماه باید پرداخت کنم و نمی‌دانم آیا قادر به تأمین آن خواهیم شد؟ یکی از اعضای دفتر هم که حقوقی معمولی می‌گیرد، در آپارتمانی ۵۰ متری در شهرک اکباتان زندگی می‌کند و ۱۲۰ میلیون تومان بیعانه پرداخته و مالک تکلیف کرده است که بیعانه را باید ۲۰۰ میلیون تومان و اجاره در ماهانه سه میلیون تومان پرداخت کند! دو موضوع بالا را آوردم که هم محل پیداست و هم مستاجران آشنا و در دسترس هستند، کاری به خانه‌های لاکچری با بیعانه دو سه میلیارد و اجاره ۲۰۰، ۳۰۰ میلیون تومان ندارم که همه از آن اطلاع دارند. آقای اسحاق جهانگیری در واکنش به روند روبه‌رشد قیمت اجاره مسکن، خبر از ورود دولت به بازار مسکن داد و می‌گوید بخش زیادی از جامعه اجاره‌نشین هستند در ارز چهارهزار و ۲۰۰ تومانی انجام داد و سرنوشت ارز را به شرایط امروز رساند، درست زمانی که نه سفر خارجی داریم و نه صادرات و واردات کشور به‌خاطر کرونا رونق دارد، اما ارز پلکان رشد و ترقی را دو پله یکی طی می‌کند. اگر راه سفرها باز شود و صادرات و واردات معمولی کلید بخورند، قیمت ارز چه خواهد

یادداشت

رئیس قوه قضائیه: هیچ پرونده‌ای زیر میز نداریم

گروه سیاست: رئیس قوه قضائیه گفت: هیچ پرونده‌ای زیر میز نداریم، همه پرونده‌ها زیر دست قضات و در حال رسیدگی است. شایعه‌سازی، دروغ‌پراکنی و تهمت‌زنی به افراد برای دادرسی عادلانه سم است و آن را مختل می‌کند. به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، حجت‌الاسلام سیدابراهیم رئیسی در...

صفحه ۶

سال هفدهم - شماره ۳۷۴۴ - ۱۶ صفحه - ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

نظم حقوقی اقتصاد یا زور نامعقول

کامبیز توروزی

۱- مسئله این نیست که اقتصاد باید آزاد باشد یا دستوری، مسئله اصلی این است که دولت برای تنظیم اقتصاد کشور باید اقتدار داشته باشد. چه در یک نظام نئولیبرال و چه در یک اقتصاد با برنامه‌ریزی متمرکز، دولت باید قادر باشد برنامه‌ها، سیاست‌ها و مقررات اقتصادی خود را به‌درستی تنظیم کند و آن را به تمامی به اجرا بگذارد و مانع تخلف از آن شود. دولت باید بتواند نظم حقوقی خود را بر عرصه اقتصاد و رفتار اقتصادی سازمان‌های وابسته به خود و بنگاه‌ها و افراد خصوصی را متناسب با مبانی نظام اقتصادی خود مدیریت کند.

۲- ارباب یک ده هر روز از سه تفنگچی که در اختیار داشت سان می‌دید و هر روز آن سه نفر را تنبیه می‌کرد که چرا به ستون چهار نمی‌ایستید؟ آن سه نفر کتک می‌خوردند و حاکم حرص، قاعده‌ای ساده در حقوق وجود دارد که از فرط سادگی کمتر دیده می‌شود و از آن بحث به عمل می‌آید. یک دستور، زمانی واقعا دستور است که قدرت اجرایی آن وجود داشته باشد. فرض کنیم الان یک قانون در پارلمان تصویب شود که صنایع خودروسازی ایران در یک سال تماماً با استفاده از تجهیزات و قطعات و مواد ایرانی اتومبیلی در مقیاس بنز تولید کند و مثلاً ۲۰ درصد بازار خودروی جهان را در اختیار بگیرد، چنین دستوری اسمش و ظاهرش قانون است؛ اما واقعیت و ماهیتش قانون نیست. امر به یک کار ناممکن، امر نیست.

۳- قیمت‌ها، افسارگسیخته‌اند. پول‌های خارجی، سکه طلا، سهام بورس و... و حالا مسکن، قطع نظر از مباحثه‌ها و مجادله‌های طرفداران اقتصاد نئولیبرال و اقتصاد چپ، در هر دو حال دولت وقتی می‌تواند با دستور قیمت‌ها را کاهش دهد که بر عوامل مؤثر بر افزایش قیمت‌ها اقتدار داشته باشد. حالا چه عواملی بر افزایش قیمت‌ها مؤثر بوده‌اند؟

بسنده نمی‌دانم، ولی به عقل سلیم فهمیدن این نکته ساده است که اگر دولت بر وضعیت اقتصادی اقتدار داشت و توان مهار آن را داشت، اصلاً این انفجار قیمت‌ها رخ نمی‌داد؛ یعنی همین که قیمت‌ها در طول مدتی کوتاه به شکل انفجاری افزایش یافته‌اند، نشانه آن است که دولت قدرت مهار و هدایتگری عوامل مؤثر بر قیمت‌ها را هرچه باشند، نداشته است. در این صورت به‌طور طبیعی دستور مهار قیمت‌هایی مانند قیمت مسکن نیز هرچند از نظر حقوقی یک دستور معتبر است، ولی ماهیتاً یک دستور حقوقی نیست، چون قدرت اجرایی آن وجود ندارد؛ در نتیجه چنین دستوری نمی‌تواند راهی برای گریز از این روند باشد. علل و عوامل افزایش قیمت‌ها را باید هدف گرفت. اگر آنها درست بشوند، قیمت‌ها هم درست خواهند شد.

۴- در همه امور، از جمله اقتصاد، اقتدار با تعزیرات حکومتی یا محاکمه و مجازات مفسدان یا دستور به مثلاً کاهش قیمت‌ها و این‌دست چیزها نیست. اقتدار پدر به این نیست که اگر فرزند یا کج گذاشت، لگد و سیلی و ناسزا بفرزند کند. چنین پدری هیچ‌گاه نمی‌تواند فرزندانش را به راه آورد و آخر سر با خانواده‌ای پاشیده از هم باید سر کند. یک پدر مقتدر، پدری است که نظام خانواده را طوری مدیریت کند که هرکس کاری را که باید، انجام بدهد و خانواده منسجم باشد و با پیوندهای عاطفی و ارزش‌های مشترک و درک متقابل، مفاهمه داشته باشند. سیلی و لگد و ناسزا نشانه و دلیل اقتدار نیست.

۵- اصولاً قانون مبتنی بر «زور» است. حکومت به‌عنوان نماینده حاکمیت ملی مجری زور و قدرت قانون است. همه مجبور و ملزم به اجرای قانون‌اند و اگر تخلف و تخلفی بکنند یا با مجازات روبه‌رو می‌شوند یا مکلف به اجرای قانون می‌شوند؛ اما زور قانون باید زور معقول باشد. زور معقول آن است که اولاً قابل اجرا باشد، ثانیاً متناسب باشد. شرایط حاکم بر رفتار اقتصادی در جامعه ایران حکایت از آن دارد که نظم حقوقی در اقتصاد ایران دچار تزلزل‌های جدی شده است. این تزلزل و درهم‌ریختگی هم ناشی و هم نشانه کم‌توانی ساختار قدرت رسمی برای اعمال اقتدار قانونی بر حوزه اقتصاد است.

۶- آنچه باید سرمشق دولت در اقتصاد کشور باشد، احیای اقتدار قانونی و حقوقی بر حوزه اقتصاد کشور است.

ادامه در صفحه ۴